63ste Jaargang No. 5217 DAGBLAD Vrijdag 19 September 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Directeur F. J. M. Wijnekus, Hoofdredacteur Ad. Versney. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

Rusland doet geen afstand van het Vetorecht

Italie vraagt een milliard dollars

50 o/o Winst van de olie voor Venezuela

Engeland voert gedeeltelijke Arbeidsplicht in

DE REVOLUTIONNAIRE JUNTA VAN VENEZUELA.

VISHINSKY HOUDT ZIJN REDE.

In scherpe bewoordingen deed Vishinsky een felle aanval op de Noordamerikaanse buitenlandse politiek voor de Algemene Vergadering. Hij viel de Trumanleer en het Marshallplan aan als verkrachtingen van het charter der Uno. Hij zeide, dat Engeland en Frankrijk de Verenigde Staten steunden en beschuldigde deze landen van ernstige achteruitzetting in de Uno gedurende het afgelopen jaar. Hij stond absoluut onwrikbaar gekant tegen iedere wijziging van het vetorecht. Hij beschuldigde de Verenigde Staten er van, dat zij met het Marshallplan trachten West-Europa te onderwerpen en een Westelijk blok willen organiseren met o.a. de hulp van de industrie van West-Duitsland.

Gisteren stelde Marshall voor, dat de Algemene Vergadering een biezonder Veiligheidscomité zou oprichten, dat voortdurend in zitting zou zijn en zich zou bezighouden met de vredesproblemen der wereld als dit noodzakelijk is. De Noordamerikaanse autoriteiten zeiden openhartig, dat dit comité bestemd was om de Veiligheidsraad te steunen, wanneer dat lichaam verlamd werd door het Russische gebruik van het vetorecht.

Marshall deed ook voorstellen, opdat de Algemene Vergadering tot actie zou overgaan in Griekenland en Korea en ten aanzien van het vetorecht zelf.

Vishinsky zeide, dat de Sovjetdelegatie zich het recht voorbehoudt meer uitgewerkte en grondige ontledingen van deze voorstellen te maken wanneer deze quaesties worden besproken en dat hij dan de verwerping van deze voorstellen zal verdedigen. Hij verklaarde, dat de voorstellen van Marshall niet in overeenstemming zijn met de beginselen doeleinden en taak van de Uno en dat de aanvaarding hiervan de grondslag van de gehele organisatie zou ondermijnen (New York, (AP) 18.9).

ZUIVER PROPAGANDA.

Men vermoedt, dat de Verenigde Staten waarschijnlijk officieel de rede van den Russischen Minister van Buitenlandse Zaken Vishinsky in de Uno zullen negeren en door zullen gaan het voorstel, om de werkwijze van de Uno opnieuw vast te stellen, er door te krijgen. Men beschouwt de rede van Vishinsky als zo fantastisch, dat zij uit haarzelf al veroordeeld is. Zij zal in Amerika en in alle niet-communistische landen als zuiver Russische propaganda beschouwd worden (New York, (AP) 19.9).

WAT ITALIË NODIG HEEFT.

Noordamerikaanse autoriteiten zeiden, dat Italië de Verenigde Staten hebben doen weten, dat zij ongeveer een milliard dollars van buiten nodig hebben om de onmiddellijke economische crisis tegemoet te komen en het komend jaar te overleven. De Italiaanse ambassadeur Alberto Tarchiani vertelde onderstaatssecretaris Robert Lovett van deze noden twee dagen geleden op een conferentie, toen hij een ander droevig rapport over het dollartekort in zijn land overhandigde. De autoriteit der Verenigde Staten bestuderen de Italiaanse cijfers tezamen met de minder volledige opgave der Fransen om te besluiten wat de Verenigde Staten de volgende drie maanden kunnen doen om deze landen te helpen.

Zowel Marshall als Lovett hebben hun overtuiging uitgesproken, dat Frankrijk, Italië en Engeland hulp nodig kunnen hebben voor het einde van het jaar om de tijd te overbruggen, die er ligt tussen heden en het in werking treden van het Marshallplan.

Medegedeeld werd, dat de Italiaanse ambassadeur de Italiaanse benodigdheden onderbracht in twee categorieën. De eerste omvattend tweehonderd millioen dollars als tijdelijke hulp om Italië tot het eind van het jaar er doorheen te helpen. Ten tweede een weinig meer dan achthonderd millioen dollars voor essentiële aankopen in het buitenland gedurende het jaar 1948. Al dat geld zou gebruikt worden om graan, steenkool en grondstoffen voor de Italiaanse industrie in Noord-Amerika te kopen. Deskundigen bestuderen de Italiaanse cijfers om te zien wat de Verenigde Staten kunnen doen om de orde in Italië te handhaven, dat geplaagd wordt door stakingen om de niet-communistische regering omver te werpen (Washington, (AP) 18.9).

DE TOESTAND IN ITALIË.

Demonstraties zowel van rechts als van links bezorgden de regering in Italië last, maar de hoop werd gekoesterd, dat een vroegtijdige oplossing van de staking van een millioen landbouwers mogelijk was. De staking duurt reeds 12 dagen. De landbouwers en de grondbezitters schijnen echter op sommige punten overeenstemming bereikt te hebben.

De rijstoogst schijnt aanzienlijk schade geleden te hebben.

In Rome werden verschillende personen gewond als gevolg van schermutselingen tussen politie en betogers van de Nationale Italiaanse Sociale Beweging, die de linkse partijen brandmerken als neofascistisch.

De communistische en socialistische partijen bereiden zich voor op grote demonstraties, die morgen in geheel het land gehouden zullen worden als protest tegen de hoge levenskosten en tegen de speculatie en het egoïsme van de bevoorrechte klasse. (Rome, (AP) 19.9).

GEDWONGEN ARBEID IN ENGELAND.

De Britse regering bestelde vele rechten, die de regering onder de oorlog bezat, om de arbeid der Britten beter te kunnen leiden. Zij gaf een decreet uit, waarin de minister van Arbeid Isaacs zegt, dat een kleine minderheid der arbeiders gedwongen zal worden essentiële betrekkingen te aanvaarden tegen hun wil. Hij legde uit, dat dit alleen die arbeiders betreft, die toch in de toekomst zonder werk komen. (Londen, (AP) 18.9).

BETANCOURT PRAAT MET DE PERS.

Romulo Betancourt, het Hoofd van de Venezolaanse Junta, die het land gedurende twee jaren bestuurde schoof de opstand van kleine groepen politieke tegenstanders verspreid over grote gebieden als van weinig betekenis op zijde. In een persgesprek zeide Betancourt, dat de binnenlandse toestand heden sterker was dan ooit sedert de revolutie van October 1945. De voorlopige President weet de mislukte revolutie aan de aanhangers van Gomez en Lopez Contreras, die het land geleidelijk aan weer binnendringen.

Betancourt zeide, dat het uitbreken van de revolutie snel gestopt werd. Alhoewel de rebellen de regering op geen enkel ogenblik in verwarring bracht, overweegt de Junta toch de vrijheid van vergadering en pers op te heffen voor enige tijd.

De President zeide, dat het betekenisvol is, dat iedere keer als de regering wetten voor de vooruitgang van de democratie in practijk wil brengen er kleine oproeren zijn. Zo ook bleek uit de revolutie van heden weer het feudale karakter van de samenzweringen, want Vrijdag zou de regering een verkiezingswet vaststellen door publicatie in het Staatsblad. Deze wet voorziet in de verkiezing van de leden voor het Congres en voor de Raad. Zelfs de oppositiepartijen, aldus de President, beschouwden de bepalingen als de meest vooruitstrevende in Amerika. Mannen en vrouwen van 18 jaar en ouder geletterd of ongeletterd krijgen het stemrecht.

De communistische partij, aldus Betancourt, heeft volledige vrijheid van handelen evenals de andere partijen, maar de regering onderhoudt geen betrekkingen met de communisten en zij wil dat ook niet. De beste methode om de ontwikkeling van het communisme in Venezuela te verhinderen was de meest mogelijke voordelen aan de massa der arbeiders te verschaffen.

Gustavo Machado, het communistisch lid van de Wetgevende Vergadering, zeide, dat het einddoel van het Venezolaanse communisme was de nationalisatie van alle industrieën, banken en landgoederen.

Commentaar leverend op de mogelijkheid van de onteigening der olie-industrie zeide hij, dat hij niet geloofde dat dit nu of in de verre toekomst te vrezen was. **De nationalisering van de olie**-industrie zou onmogelijk zijn omdat Venezuela de technische geschiktheid daarvoor niet bezit en geen markten heeft om de industrie te exploiteren. Hij voegde er echter aan toe, dat hij geloofde, dat het rechtvaardig was als Venezuela 50% van de winst kreeg als eigenaar van grond.

Tot slot zeide Betancourt, dat de economische positie van Venezuela financieel gezond was. Men heeft geen buitenlandse schuld (Caracas, (AP) 18.9).

DE BIEZONDERE ZITTING VAN HET CONGRES.

De voorzitter van het Huis van Afgevaardigden Joseph Martin, de Republikein van Massachusetts zeide, dat hij niet de noodzakelijkheid inziet van een biezondere zitting van het Congres deze herfst. Martin vertelde de pers, dat hij noch officieel noch op andere wijze inlichtingen had ontvangen, die er opwezen dat het Congres voor de gewone zitting in Januari nog zou bijeenkomen. Alhoewel de buitenlandse toestand eventueel een biezondere zitting rechtvaardigt, aldus Martin, somde hij toch twee punten op die er op wijzen, dat hij het nu nog niet nodig vindt. Ten eerste zijn privéberichten uit goede bron melden, dat er geen onmiddellijk gevaar in Europa voor verhongering bestaat en twee tweede kan wat de buitlandse economische toestand betreft het Congres even goed in Januari handelen als nu (Washington, (AP) 18.9).

RONDOM MARSHALLS' PLAN VOOR EUROPA.

De voorstellen van Marshall om een herziening van de inrichting van Europa bracht een verschillende en behoedzame reactie in de hoofdsteden van Europa.

De uiterste linkse zijden beschouwen zijn herzieningsplan als een wapen tegen Rusland, terwijl de rechtse zijden het als een „goede kans" voor Europa zien.

Een zegsman van de regering van Engeland zeide dat de regering deze zaak maar in moet laten bestuderen door Engelands vertegenwoordigers bij de Uno.

Officiële kringen in Athene gaven hun goedkeuring aan dit plan. Een socialistisch blad in Rome zeide in een hoofdartikel dat Marshall een alibi zocht om in de Balkanquaestie te interviniëren.

Een communistisch blad zeide, dat Marshall gesproken heeft om de Uno te liquideren.

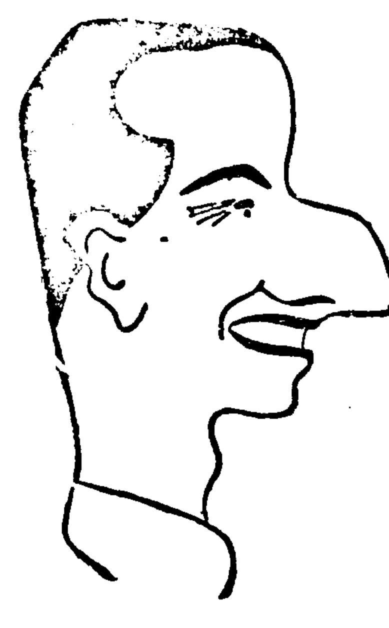
De dagbladen in Berlijn, die onder Russische controle staan schijnen dat Marshall tracht om de macht van de Uno te verzwakken.

In Amerika en Engeland hebben de dagbladen verschillende opinies over Marshalls plan. De London Times schrijft dat dit plan succes kon hebben, slechts dan wanneer alle landen van Europa genegen zijn samen te werken en hun hulp tot het doen slagen van dit plan ook verlenen.

„Waar een wil is, is een weg", aldus de Times. Het conservatieve dagblad „Graphic" schreef in een commentaar op Marshalls plan, dat dit plan misschien wel de „enigste kans" is die voor Europa is overgebleven ((AP)

FASCISTEN IN ENGELAND.

De Londense Raad der vakbonden, vertegenwoordigend 650.000 georganiseerde arbeiders vroeg de regering alle fascistische bijeenkomsten te Londen te verbieden en een wet te maken, waarbij alle fascistische Organisaties en activiteit onwettig wordt verklaard.

MOSLEY
weer opsluiten.

Het memorandum eiste de arrestatie van sir Oswald Mosley, den Britsen fascistischen leider, die gedurende de oorlog opgesloten was. (Londen, (AP) 18.9).

het nieuws van vandaag

Rusland heeft gesproken en niet minder fel dan Marshall sprak Visjinsky. De Russen denken er niet aan om maar iets van hun vetorecht af te staan en trouwens alle voorstellen der Verenigde Staten werden gebrandmerkt als imperialistische bedoelingen om West-Europa en langzamerhand geheel de wereld onder haar macht te krijgen. De Trumanleer en het plan Marshall zijn volgens Visjinsky allemaal sluwe bedenksels om machtswellust bot te vieren.

De Verenigde Staten vonden de rede fantastisch en niet de moeite waard om er op in te gaan. Het was allemaal communistische propaganda.

Zo staan dan in de Uno tegenover elkaar de twee machten, de Verenigde Staten en Rusland, ieder naar buiten overtuigd van een blanke ziel en smetteloze bedoelingen. Daaromheen groeperen zich de aanhangers, vrij of gedwongen. Beiden zeggen te strijden voor een betere wereld zonder zelfzuchtige doeleinden. Beiden laten elkaar de tanden zien en tonen elkaars vuige handelingen. Het is een wereldtoneel van sotterij met enorme consequenties. In Engeland stelde de regering nieuwe bepalingen in, die ook tijdens de oorlog golden, waarbij zij de arbeiders kan dwingen in een bepaalde industrie te gaan werken. De vrijheid van het individu wordt ondanks alle Handvesten weer op zij geschoven. Het idee: de mensen zijn er voor de Staat, is te diep ingevreten dan dat het er zo maar uitgaat.

Ook op Curaçao zit dat idee diep, blijkend uit een landsverordening betreffende dienstweigering door schepelingen aan boord van olietankschepen. Er staat bijv in: „Gezien het belang van de olietankvaart voor dit Staatsdeel, is de Gouverneur van oordeel, dat de omstandigheid, dat dienstweigering door schepelingen plaats vindt aan boord van een olietankschip, voor de Curaçaose wetgever voldoende motief moet worden geacht om ook tegen deze specifieke vorm van wanpraestatie strafmaatregelen in het leven te roepen."

Deze bepaling geldt voor iederen schepeling onverschillig welk arbeidscontract hij heeft.

Waarom de schepelingen apart behandeld moeten worden dan de andere arbeiders, is dwaas of het moet zijn reden vinden in het feit, dat we de schepelingen op geen enkel andere wijze kunnen danken voor hun praestaties en hun heldenmoed tijdens de oorlogsjaren. Wel is het inconsequent om alleen de schepelingen werkend voor de olie met strafmaatregelen te dreigen. Niet alleen olietankvaart maar ook de olie zelf — want anders geen tankvaart — is van belang voor dit Staatsdeel. Laat het Gouvernement de pil voor de schepelingen wat vergulden door deze bepaling over alle oliewerkers uit te strekken. Het is voor de zeelieden prettiger te weten, dat ze weer niet tot een aparte kaste worden gerekend. Medailles en picnics voor heldhaftige zeelieden is prijzenswaardig, maar hen recht te doen is alles.

Is het in Engeland de Staat, die gered moet worden. Hier is he de olietankvaart. Morgen is het misschien de kabrietenteelt van Bonaire.

Westindiërs in Laren

Nederland dankt voor het studentensanatorium

„Curaçao heeft een groot en goed hart" aldus Dr. Engels

In de bosrijke omgeving van het Noordhollandse dorpje Laren is een Curaçaose reunie gehouden, die velen heugen zal. Op Dinsdag 9 September trok alles wat indertijd rechtstreeks of zijdelings te maken had met geldinzameling voor het uitgemergelde moederland, naar Laren om te horen hoe minister-president mr. Louis Beel in eigen persoon hulde bracht aan alles wat er aan goede gaven uit Curaçao en Suriname is overgekomen en waarvan het Nederlandse Studentensanatorium de blijvende herinnering zal zijn. U herinnert zich hoe Sanoc indertijd 250.00 G. geschonken heeft, toen professor Heringa op Curaçao was. Hoe het CNS daar nog eens 170.000 G. bij deed. En hoe Suriname tenslotte met 40.000 G. het bedrag volmaakte dat toereikend was om de villa Dennenoord met bijbehorend park in Laren aan te kopen teneinde daar een studentensanatorium te stichten. Van de gelegenheid dat vele prominente figuren van Curaçao en Suriname in Nederland zijn heeft men thans geprofiteerd om openlijk dank en hulde aan de Nederlandse Antillen en aan Suriname te brengen.

ENGELS
groot meelij.

Het was een heel Westindisch gezelschap, toen ik daar vanmiddag oude vrienden de hand kwam reiken. Daar was dr. en mevrouw Engels, de familie Boskaljon en kapitein en mevrouw Seppen. Ir. Schoorl, van wie maar weinigen wisten dat hij in het land vertoefde, was present, met zijn gade. Natuurlijk ook de heer Jan van der Velden en Rob Kruseman met zijn vrouw, dan de heer en mevrouw Desertine en Curaçao's geziene vertegenwoordiger, de meester-dokter, Moises Frumencio da Costa Gomez. Pas enkele dagen was Districtsmeester Statius van Eps in het land — hij was tot nu toe in New York — maar ook hij zat in de schare. Dan waren er mensen van Suriname, zoals de oud-voorzitter van de Staten Frederik Lim A Po en procureur-generaal mr. Maarten de Niet, statenlid Johan Ferrier en de gouvernementssecretaris Kleine met zijn gloednieuwe ridderorde in het knoopsgat. Natuurlijk was de heer Simons er en om de pers niet te vergeten, ook de heer Henk de Wit, van Beurs- en Nieuwsberichtens faam, zat er. De Nederlandse autoriteiten noem ik u maar niet allen. Minister-president Beel was er persoonlijk, er was een vertegenwoordiger van minister Gielen, het hele dagelijkse bestuur van de Stichting het Nederlands Studentensanatorium, zoals professor Heringa, mevrouw le Cosquino de Bussy. Voorts een grote groep leidende figuren uit de verschillende commissies die met het sanatorium te maken hebben enz. Aanvankelijk had Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana toegezegd aanwezig te zullen zijn, maar op het laatste moment kwam bericht van verhindering wegens ziekte.

Professor Heringa vertolkte Nederlands dank en wees er op hoe het dank zij Sanoc, het CNS en de Surinaamse giften mogelijk was geworden de villa en het park te kopen, ja zelfs straks als er wat meer materiaal zal zijn, bij te bouwen. Het eerste gebouw dat dan zal verrijzen zal ter herinnering aan de Westindische gulhartigheid „Curaçao" heten. Minister Beel wilde zelf een en ander zeggen en wees erop hoe Nederland dankbaar moet zijn aan de jonge studenten, die niet alleen hun gezondheid maar ook soms hun leven hebben gegeven voor de zaak des vaderlands.

De Minister-president achtte het een heel biezondere gebeurtenis dat het juist Curaçao, Bonaire en de Bovenwindse eilanden geweest zijn, die tezamen met Suriname, het hebben mogelijk gemaakt dit sanatorium en de er bij behorende gronden in eigendom te verwerven. „Ik wil u, dr. Engels en u, mijnheer Van der Velden, namens de Nederlandse regering dank zeggen voor wat de bevolking van Curaçao voor ons volk heeft gedaan. En ik wil in deze dank mede Suriname betrekken, omdat dit door zijn belangrijke gift het noodzakelijke bedrag voltooid heeft. Dan dank ik u, professor Heringa, voor uw onvermoeide streven twee nobele geesteshoudingen, die van de Nederlandse studenten en die van de bevolking van de West, tot elkander te hebben gebracht in dit blijvende monument".

VAN DER VELDEN
ook in de toekomst.

Jonkheer de Ranitz dankte namens de Minister van onderwijs kunsten en wetenschappen, minister Gielen, dat „Curaçao het krijgshaftig verzet onzer studenten op zulk een genereuze wijze heeft willen eren". De minister had besloten om van zijn kant een bedrag van 50.000 gld. a fonds perdu voor het sanatorium te geven en verder nog 36.000 gld. per jaar als geste van de regering.

Toen sprak dr. Chris Engels: „Het hart van de kleine huizenbewoners bij ons had Nederland nimmer iets slechts toegeklopt. Ondervond geen angst voor zichzelf, maar groot meelij met „die armen van Nederland „in de Meidagen 1940. Curacao gaf zijn eerste weekloon, later zijn tweede, want Curaçao heeft een groot en goed hart." Onder dankzegging aan minister Beel voor zijn goede woorden tot het Curaçaose volk, verklaarde dr. Engels: „Alle Curaçaoënaars hebben zich Nederlander gevoeld in de onbesefbaar edele daden hier verricht. Dat toch een enkele onder Nederlands talrijke verzetsdoden de laatste ogenblikken mogen zijn verlicht door de gedachte, dat ook wij bij hen waren, bij hen niet minder dan bij de doden van Bonaire en de Bovenwindse eilanden, die hun taak doende in zee verdronken, dan bij de enkele Arubanen en Curaçaoënaars die in het leger of in uw verzet omkwamen."

De heer Jan van der Velden schetste hoe onder leiding van gouverneur Kasteel het CNS ontstaan was, nadat zovele andere organisaties het hare hadden vergaard. Curaçao had altijd gehoopt naast de hulp van paketten — en het CNS heeft op dit gebied veel gedaan, — iets blijvends te stichten. Het is een voorrecht, zo besloot de heer Van der Velden, aan dit monument in Laren te hebben mogen medewerken. Ook in de toekomst zal Nederland in Curaçao niet voor niets aankloppen."

Een gelukkige omstandigheid was het dat de heer Ferrier uit Suriname aanwezig was. Ook hij nam het woord om met Surinaamse eloquentie voor de vuist weg dank te zeggen voor de hulde aan Suriname door de verschillende sprekers bewezen. „Suriname had geen eigen comité, maar is in hart en wezen Nederlands. Wie in Suriname aanklopt, vindt daar altijd een open deur", aldus het Statenlid.

Dams en heren in Curaçao en Suriname, Minister Beel en de voornaamste waardigheidsdragers uit Curaçao en Suriname hebben hierop het sanatorium bezichtigd. We hebben aan de bedden gestaan waar thans zestien jonge mensen hun dagen doorbrengen, maar waar zij dank zij u op Curaçao, op Bonaire, op St. Maarten, Saba en St. Eustatius — Aruba's Sanoa besteedde zijn geld voor een ander nuttig doel — en in Suriname hun studies kunnen voortzetten. U krijgt dat alles ook te zien, want deze kostelijke middag is een film gemaakt, die binnenkort naar Curaçao en Suriname zal gaan. Ik ben blijde u enkele uren nadat deze voor Curaçao en Suriname wel heel biezondere bijeenkomst heeft plaats gehad, reeds te mogen vertellen hoe het alles is geweest.

CURAÇAO

BRAZILIAANSE ONDERSCHEIDING.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft Dinsdag jl. in tegenwoordigheid van den Heer J. L. Penha, Consul van Brazilië, het Onderscheidingsteken medaille der 2e klasse uitgereikt aan den Curaçaoënaar Victor P. Manuel, ambtenaar bij de douane alhier.

De Heer Manuel redde op 25 Februari 1942 met gevaar voor eigen leven dat van den Braziliaan Olvino Fagundes, die op het punt stond te verdrinken in de St. Annabaai.

De Consul, die van het geval kennis nam, stelde de Braziliaanse Regering in kennis, waarop het Presidentiële besluit volgde.

Zowel de Landvoogd als de Heer Penha hebben den Heer Manuel in hartelijke bewoordingen geluk gewenst.

HONDERD JAAR.

De 'Beurs en Nieuwsberichten' publiceerde gisteren het volgende hartelijke stukje:

„La Cruz" bestaat honderd jaar.

Het weekblad „La Cruz" is op 17 September met een jubileumnummer uitgekomen, hetwelk wij gistermiddag ontvingen. Het is geen klein jubileum, dat het blad vierde. Honderd jaar geleden werd het opgericht en begon te verschijnen. Dat is een lange tijd. Vooral op Curaçao, waar het bestaan van de bladen aan vele wisselvalligheden is prijsgegeven. Niet echter „La Cruz", die honderd jaar lang is verschenen.

Het Jubileumnummer bevat een keur van artikelen en illustraties. Zijne Excellentie Gouverneur schreef een artikel bij het Eeuwfeest.

Wij wensen den redacteur Pastoor Henriquez van Sint Willibrordus, van harte geluk met dit biezondere jubileum van zijn blad en verder allen, die bij de uitgave betrokken zijn. Wij spreken de hoop uit, dat „La Cruz" nog vele jaren zal mogen verschijnen".

x x x

Het jubileumnummer van 'La Cruz' is een feestuitgave ter ere van het honderdjarig bestaan van de parochie van Santa Maria. De krant draagt als kop met de grootste letter, die de 'Paulusdrukkerij bezat „Centenario di Parokia di Santa Maria". In het Nederlands schreef Gouverneur P. A. Kasteel op de voorpagina een hartelijke gelukwens tot de bloeiende parochie van Santa Maria.

Het Jubileumnummer van 'La Cruz' ter ere van het honderdjarig bestaan zal pas over 52 jaar verschijnen. Wij hopen, dat de 'Beurs en Nieuwsberichten' het moge beleven.

SYNAGOGEDIENSTEN.

Synagoge „Mikvé Israël", Columbusstraat.

Vrijdag 19 September te 18 uur: Avondgebed en Sabbatwijding.

Zaterdag 20 September te 8.30 uur: Ochtenddienst, Schriftlezing. Deutoronomium 31 en Hoseá 14 — Geen middagbijeenkomst; te 18.15 uur: Avondgebed met Seligot (Verzoeningsgebeden).

Zondag 21 September te 18 uur: Avonddienst met Seligot (Verzoeningsgebeden).

Maandag 22 September te 18 uur: Avonddienst met Seligot (Verzoeningsgebeden).

HET AMERIKAANS CONSULAAT.

De Heer Erwin L. Berend aanvaardde zijn taak als assistent, belast met handelsaangelegenheden, op het Noordamerikaanse Consulaat-Generaal.

EEN DESKUNDIGE VOOR DE STATISTIEK.

In de Derde Aanvullende Begroting 1947 lezen wij het volgende:

De Gouverneur acht het gewenst een deskundige, bij voorkeur van het Centraal Bureau voor de Statistiek, voor een zes maanden hier te doen detacheren teneinde hem van advies te dienen over opzet en verbeteringen welke kunnen worden aangebracht in de Statistiek-afdelingen van de Administratie van Financiën en het Departement Sociale- en Economische Zaken.

Sinds lang wordt behoefte gevoeld aan behoorlijk statistisch materiaal teneinde een beter inzicht te verkrijgen in en een betere oplossing te vinden voor de problemen, waarvoor men zich gesteld ziet.

De gegevens waarvan thans gebruik wordt gemaakt, zijn vaak niet betrouwbaar, onvolledig, noch deskundig samengevoegd en systematisch verwerkt.

Op de Inspectie der Belastingen, het Bevolkingsbureau en het Departement Sociale- en Economische Zaken, met name vooral op de afdeling Inschrijving van arbeidskrachten zijn een schat van gegevens aanwezig, waarvan in de huidige vorm geen gebruik kan worden gemaakt.

Het wil den Gouverneur voorkomen, dat Curaçao niet langer verstoken kan blijven van regelmatig samengestelde detachering als vorenvermeld noodzakelijk. De Gouverneur vertrouwt dan ook dat tegen het voteren van de voor dat doel gevraagde ƒ 10.000,— geen bezwaar zal bestaan.

HET „FRANKLIN DELANO ROOSEVELT HOUSE".

Uit de Memorie van Toelichting van de derde Aanvullende Begroting 1947 ontlenen wij:

Opgebracht wordt een nieuwe post, luidende: „Aankoop grond voor en bouw van het „Franklin Delano Roosevelt House".

Het door de Staten genomen initiatief om de dank van Curaçao te betuigen voor de aan dit Staatsdeel geboden hulp door de Noordamerikaanse strijdkrachten tot verdediging van dit Staatsdeel tegen mogelijke aanvallen van den gemeenschappelijken vijand en tegelijk aan wijlen den groten President Roosevelt, door aanbieding van een huis met de daarbij behorende grond aan het Volk der Verenigde Staten ten gebruike van de Buitenlandse Dienst is, zoals de Gouverneur bij brief van 7 Mei 1946 no. 3671 aan Uwe Staten meldde, door President Truman met erkentelijkheid begroet en aanvaard. De Gouverneur vraagt op deze aanvullende begroting ƒ 100.000,— aan teneinde een aanvang met uitvoering van het werk te kunnen maken. De kosten van aankoop van de benodigde grond worden geraamd op ƒ 60.000,—. Het resterende gedeelde ad ƒ 40.000,— van het aangevraagde crediet is een eerste termijn voor de bouw. De totale bouwkosten worden geraamd op ƒ 120.000,—. Een tweede termijn zal op de begroting voor 1948 worden aangevraagd.

STEUN AAN DE CULTUUR.

In de derde Aanvullende Begroting 19447 werd een bedrag van 87.000,— uitgetrokken voor biezondere uitgaven ten behoeve van culturele doeleinden.

De samenstelling van het aangevraagde bedrag is als volgt:

a. bijdrage Curaçaos Museum	ƒ 25.000,—
b. bijdrage Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en Curaçao	„ 10.000,—
c. Aankoop films over het bezoek van HK.H. Prinses Juliana aan het Staatsdeel Curaçao	„ 1.000,—
d. Garantiesom voor een film over Curaçao	„ 50.000,—
e. Bijdrage aan „Het Prinsenhof"	„ 1.000,—
	ƒ 87.000,—

Ten aanzien van de bijdrage ten behoeve van het Curaçaos Museum moge worden verwezen naar het met betrekking tot die bijdrage bij de openbare behandeling van de tweede aanvullende begroting voor 1946 door den bestuursgemachtigde medegedeelde.

De „Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en Curaçao" te Utrecht heeft een plan opgesteld tot het stichten van een natuurhistorisch-economisch Museum te Willemstad en van een biologisch station te Kralendijk op Bonaire. Voorzitter van deze kring is Professor Dr. A. Prulle, hoogleraar in de botanie aan de Rijksuniversiteit te Utrecht en secretaris Dr. P. Wagenaar Hummelinck, conservator aan het Zoologisch Laboratorium te Utrecht. Het is gewenst Dr. Wagenaar Hummelinck, die al zijn wetenschappelijk kunnen aan het onderzoek van de Benedenwindse eiland enheeft besteed en hiervoor de geschiktste persoon is, in de gelegenheid te stellen, een studiereis naar dit Staatsdeel te maken, waarbij hij het plan nader kan toelichten. Ter bestrijding van de aan de studiereis verbonden kosten wordt een crediet van ƒ 10.000,— aangevraagd.

Een bedrag van ƒ 1000,— is opgebracht voor aankoop van twee films, opgenomen ten tijde van het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana.

Het ligt in de bedoeling van de Stichting „Nederlands Volksherstel" een film te doen vervaardigen van Curaçao, Aruba, Bonaire en de Bovenwindse eilanden en Suriname. Zo spoedig mogelijk zal een plan ontworpen worden van hetgeen in de film zal worden opgenomen en besprekingen te voeren met de gouvernementen en met de hier en in Suriname gevestigde maatschappijen over medewerking. De Gouverneur brengt als garantie-som voor deelneming in de kosten van de te vervaardigen film een bedrag van ƒ 50.000,— ter begroting. Als het plan nader is uitgewerkt, worden de Staten omtrent deomvang van het te betalen bedrag ingelicht.

Opgebracht is een bedrag van ƒ 1000,— als bijdrage in de restauratie van „Het Princenhof" te Delft. Met genoegen vernam de Gouverneur reeds uit de Statenbrief van 16 Mei jl. no. 22 dat het College deze bijdrage in de restauratie van dit historisch monument gaarne zal steunen.

HET LANDHUIS ST. JANSBERG.

De advertentie gedateerd 8 Sept. 1947, waarin het Landhuis St. Jansberg te koop wordt aangeboden, wordt hierdoor ingetrokken, aangezien ik reeds een bod van meer dan ƒ 26.000 heb, waarmee ik genoegen neem.

Met dank,

N. H. H.

Te koop aangeboden

1o. De onroerende goederen staande en gelegen alhier aan de Pieterszsteeg nummers 32, 34, 36, 38 38a, 40, 42, 44, 46, 50a, 52 en 54 en Reuzensteeg nummers 18 en 20.

2o. Het onroerend goed staande en gelegen alhier aan de Roodeweg nummers 125 en 127, Jan Erasmusstraat nummer 2 en Kraayenhofstraat nummers 21, 23, 25, 27, 29 en 31, bestaande uit enige woonhuizen met garages, etc.

3o. Het onroerend goed staande en gelegen alhier aan de Handelskade nummer 23 en Nassaustraat nummer 2, bestaande uit een winkelpand met kantoorruimten.

4o. Het onroerend goed staande en gelegen alhier aan de Breedestraat Overzijde nummer 84 en 86 bestaande uit winkelpand met woonhuis.

5o. Het onroerend goed staande en gelegen alhier aan de Langestraat nummers 19, 21, 23 en 25.

6o. Het onroerend goed staande en gelegen alhier aan de Emmastraat nummer 25 en Hoogstraat nummer 13 en 15.

7o. Het onroerend goed staande en gelegen alhier aan de Roodeweg nummers 117, 121 en 123, bestaande uit drie woonhuizen.

8o. Het onroerend goed staande en gelegen alhier aan de Brionweg nummers 64 en 66.

Voor nadere inlichtingen wende men zich tot G. Z. de Jongh Breedestraat Overzijde nummer 21. Tel. 2261.

Schilderijententoonstelling Cultuurcentrum.

De tentoonstelling van schilderijen van de heer Ligtelijn wordt op Zaterdag a. s. des namiddags 5 uur geopend door Zijne Excellentie de Gouverneur.

ARUBA

DOS PA UNO.

Het volgend telegram ontvingen wij hedenmorgen uit Aruba. „Amigoe di Curaçao". „Raad politie steunde afscheidingspetitie bij H. M. de Koningin unaniem gezaghebber incluis, en heeft tevens unaniem Staten verzocht niet voortzetten t.a.v. Aruba behandeling decentralisatie ontwerp, zijnde dat het volk geen heil daarin ziet.

Ons bescheiden conclusie, mag gezaghebber niet afwijken van zijn verklaring aan Koningin, zodat het onverantwoord zou zijn te zeggen dat de gezaghebber contra scheiding is. Henny Eman".

Naschrift: De Gezaghebber is ambtsbehalve voorzitter van de politieraad. De twee gewone leden zijn Wever en Eman, zoon van Henny. Bij een stemming kunnen Wever en Eman het steeds winnen. De voorzitter heeft iedere maatregel, die door de meerderheid wordt aangenomen, uit te voeren. Is de meerderheid voor het zenden van een telegram dan heeft de voorzitter dit telegram te sturen en het als voorzitter te ondertekenen.

Hoe Gezaghebber Kwartsz persoonlijk over de afscheiding denkt, is duidelijk genoeg gebleken. Gezaghebber Kwartsz wil met erkenning der Arubaanse klachten doorvoering van de decentralisatie.

CURAÇAO

HOU EN TROUW.

Dezer dagen ontvingen wij „Hou en Trouw" jaargang no. 20, No's 1 en 2. Dit blad, vroeger een maandblad, komt thans om de twee weken uit. Misschien wordt het met jaargang No. 21 wel een weekblad.

TAHUANTISUYO VOOR DE ZEELIEDEN.

Het Peruaanse dansgezelschap „Tahuantisuyo" gaf gisteren een uitvoering voor de zeelieden in het R.K. Zeemanshuis aan de Klipstraat. Het op hoog cultureel peil staande gezelschap oogstte veel succes bij de zeelieden.

Hedenmiddag treedt het gezelschap op in theater Brion voor de schoolkinderen.

SINT THOMAS KRING.

Hedenavond zal de St. Thomas kring op feestelijke wijze afscheid nemen van haar moderator, Pastoor Brada O.P., die inmiddels is afgetreden en zijn functie heeft overgedragen aan Pater Möhlmann O.P.

SCHEEPSBERICHTEN.

18 September 1947.

Olympic Pioneer van Pto. Gardon; Atlantian van Pto. Cabello; San Juan naar La Guayra; Sam Lamu van Cristobal; Port Albany van Canada; Lochryan van Cristobal; Sam Lamu naar Antwerpen; Olympic Pioneer naar Haiti; Pacific Star naar Las Piedras.

Nieuws uit Ned. Indie

TUSSENTIJDSE REGERING IN DE MAAK.

Nederlandse officiële kringen verklaarden geen belang te stellen in de verklaringen van Soekarno en Sjarifoedin zinspelende op een mogelijke hervatting van de onderhandelingen. De nota wees ook óp het feit, dat 15 Republikeinse autoriteiten in het door de Nederlanders bezette Batavia weigerden naar Djokjakarta terug te keren. Men gelooft over het algemeen, dat deze Republikeinse autoriteiten een rol zouden kunnen spelen in de Nederlandse plannen om de Republikeinse regering te zuiveren. In verband met de berichten, dat de regering een tussentijdse federale regering voor Indonesië uitwerkt, was het betekenisvol, dat de Koningin Woensdag de leiders van Oost-Indonesië en West-Borneo en de vertegenwoordigers van de Oostkust van Sumatra en Pasoendan.

Donderdag werden de sultan van Pontianak en de vertegenwoordigers van Sumatra's Oostkust opnieuw ontvangen door de Koningin. De tussentijdse regering omvat waarschijnlijk de bezette gebieden van Java en Sumatra als toekomstige gebieden van de toekomstige Staat met inbegrip van de eilanden.

Er schijnt geen onmiddellijk Nederlands verlangen te bestaan om Djokjakarta te bezetten.

„Trouw" berichtte Donderdag dat Van Mook er niet in slaagde het ministerie van Buitenlandse Zaken te Washington te overtuigen van de noodzakelijkheid ener opmars naar Djokjakarta en in overeenstemming daarmede verwacht men, dat de Nederlandse regering zich zal toeleggen op de pacificatie van de bezette gebieden (Aneta).

OP AUDIËNTIE.

Gisteren ontving Hare Majesteit Koningin Wilhelmina Soekawati, de Sultan van Pontianak en de leden van hun gezelschap in audiëntie.

Hedenmorgen werden de Sultan van Pontianak en de vertegenwoordiger van de Oostkust van Sumatra, Alk Airna, wederom door de Koningin in audiëntie ontvangen (ANP, 18.9).

MINISTERRAAD BIJEEN.

Heden kwam de ministerraad in een speciale vergadering bijeen. Deze vergadering werd bijgewoond door Dr. van Mook (ANP. 18.9).

RECEPTIE VOOR INDONESIËRS.

Gisteren werd in het Gemeentehuis te den Haag een receptie gehouden voor den Sultan van Pontianak en diens echtgenote en voor Soekawatie in verband met de adoptatie van Pontianak door den Haag.

Pontianak zal voorlopig geholpen worden met medicamenten. (ANP 18.9).

CONSULS CONFEREREN.

De consuls Lambert, Raux en Eaton, resp. van Engeland, Frankrijk en Australië hebben in Palembang en Padang conferenties gevoerd met Nederlandse militaire en civiele autoriteiten. De consuls gingen een bezoek brengen aan de olie-raffinaderijen te Pladjoe. Zij zijn tevens voornemens naar Fort de Kock te gaan en hebben de republikeinse autoriteiten om permissie gevraagd om het front te mogen passeren. (ANP 18.9).

AVONDKLOK WEER INGEVOERD.

Op Bali wordt te beginnen met 22 September de avondklok weer ingesteld, in bepaalde gebieden van het eiland. De overtredingen zullen streng gestraft worden omdat er aangenomen wordt lat alleen leden van terreurbenden zich aan overtredingen zullen schuldig maken. (ANP 18.9).

INDONESIË OOK UITGENODIGD.

Een ANP-telegram van 18 September meldt, dat de Republiek Indonesië ook is uitgenodigd om deel te nemen aan de handelsconferentie der Verenigde Naties, welke conferentie op 21 September te Havanna (Cuba) gehouden zal worden.

Duitsland, Japan en Korea zijn uitgenodigd om vertegenwoordigers te zenden in de hoedanigheid van adviseurs. (ANP 18.9).

Nieuws van overal

JOEGOSLAVISCH PROTEST.

De persafdeling van het Joegoslavische ministerie van Buitenlandse Zaken hield gisteren een persconferentie, waarin gezegd werd, dat Joegoslavië haar vertegenwoordiger in Washington opdracht gaf ten scherpste bij de Verenigde Staten te protesteren tegen de misdaden en berovingen der Noordamerikaanse soldaten tijdens hun terugtrekking uit Istrië, dat volgens het Italiaans vredesverdrag door Joegoslavië werd overgenomen. (Trieste, AP)

DE PAUS EN DE BENEDICTIJNEN.

In de Basilick van Sint Paulus woonde Zijne Heiligheid de Paus de plechtigheden bij ter gelegenheid van het veertiende eeuwfeest van de dood van de H. Benedictus. Bij Zijn aankomst uit Castel Gandolfo werd de Paus ontvangen aan de ingang van het klooster door talrijke abten van de Orde, die juist gisteren Dom Bernard Kolin tot Abt-Primaat verkozen hadden. Bij het binnentreden van de Basiliek kuste Pius XII het Kruis. De solemnele Hoogmis werd opgedragen door Alfredo Ildefonso Cardinaal Schuster, Aartsbisschap van Milaan.

De Paus hield een toespraak en prees de Orde der Benedictijnen en Hij herinnerde er aan, dat Benedictus leefde in de tijd van de ondergang van het Westerse Keizerrijk. Hij sprak de verwachting uit, dat de Benedictijnen geestelijk ten zeerste zouden willen medehelpen aan de wedergeboorte van een wereld, die door de oorlog uit elkaar is gerukt. (Rome, AP 18.9).

Sport Rubriek.

„Officiële Mededelingen" VAN De Curacaose Voetbalbond

WEDSTRIJD UITSLAGEN,

Van Zaterdag, 13 en Zondag, 14 September 1947:

Competitie A-klasse:

Vitesse 1 — Sithoc 1	4—3.
C.S.C. 1 — S.U.B.T. 1	0—7.

Competitie B-klasse:

Arsenal 1 — S.V.A. 1	1—2.
P.S.V. 1 — M.Y.O.B. 1	?????

Competitie Res. A-klasse:

Jong Holland 2 — Transvaal 2 niet doorgegaan

Competitie Junioren:

Sithoc Jr. — S.U.B.T. Jr. niet doorgegaan

WEDSTRIJD PROGRAMMA

PROGRAMMA VAN DE COMPETITIE.

RIF STADION.

„A"-Klasse:

om 4.— uur n.m.

Zaterdag, 20 September 1947:	Geen voetbalwedstrijden.
Zondag, 21 September 1947:	Geen voetbalwedstrijden.
Zaterdag, 27 September 1947:	Veendam 1 — Jong Curaçao 1 (Van Rosberg)
Zondag, 28 September 1947:	Sithoc 1 — C.S.C. 1 (v.d. Ham)
Zaterdag, 4 October 1947:	Transvaal 1 — Veendam 1 (Viejou)
Zondag, 5 October 1947:	S.U.B.T. 1 — Vitesse 1 (Van Rosberg)

Competitie B-klasse:

om 2.15 uur n.m.

Zondag, 28 September 1947:	M.Y.O.B. 1 — Arsenal 1 (Visser)
Zondag, 5 October 1947:	Volharding 1 — P.S.V. 1 (Gonzahus)

MUNDO NOBO.

Competitie B-klasse:

om 4.— uur n.m.:

Zondag, 21 September 1947:	R.C.C. 1 — De West 1 (Curiel)
Zondag, 28 September 1947:	Volharding 1 — S.V.A. 1 (Casper)
Zondag, 5 October 1947:	R.C.C. 1 — S.V.A. 1 (Ercol)

Competitie Res. A-klasse:

om 4.— uur n.m.

Zaterdag, 20 September 1947:	S.U.B.T. 2 — Veendam 2 (Chacuto)
Zaterdag, 27 September 1947:	Transvaal 2 — Vitesse 2 (Roziers)
Zaterdag, 4 October 1947:	C.S.C. 2 — Sithoc 2 (Tentuynte)

Competitie Junioren:

om 10 uur v.m.

Zondag, 21 September 1947:	Vitesse Jr. — Jong Holland Jr. (Jansen)
Zondag, 28 September 1947:	Sithoc Jr. — Jong Holland Jr. (Brug)
Zondag 5 October 1947:	Jong Holland Jr. — S.U.B.T. Jr. (Martina)

Competitie Res. B-klasse:

Zondag 12 October 1947:	Jong Curaçao 3 — Sithoc 3 (Brug)

SCHERPENHEUVEL.

Competitie Junioren:

om 10 uur v.m.:

Zondag, 28 September 1947:	Scherpenh. Jr. — S.U.B.T. Jr. (Chacuto)

Competitie Res. B-klasse:

Zondag, 5 October 1947:	Scherpenheuvel 2 — Sithoc 3 (Curiel)
Zondag, 12 October 1947:	Scherpenheuvel 2 — S.V.A. 2 (Rosiers)

ASIENTO-TERREIN.

Competitie B-klasse:

om 4.15 uur n.m.:

Zondag, 21 September 1947:	Asiento 1 — P.S.V. 1 (Veeris)
Zondag, 28 September 1947:	Asiento 1 — De West 1 (Ercol)
Zondag, 12 October 1947:	Asiento 1 — Arsenal 1 (Casper)

MEDEDELINGEN:

ATTENTIE:

Met het oog op de vroeg invallende duisternis zullen de competitie-wedstrijden tot nader order de volgende aanvangsuur hebben:

Voorwedstrijden om 2.15 uur n.m.
Hoofdwedstrijden om 4 uur n.m.

INSCHRIJVINGEN:

S.U.B.T.: E. C. Josepa als Junior-lid.
Sithoc: E. P. Schmidt als gewoon lid.
Jong Holland: P. M. Henriquez, J. A. Mattheuw, S. P. Statius, V. S. Angila, A. T. Sophia als gewone leden.

AFSCHRIJVINGEN:

Jong Holland: R. Semeleer en J. Martina als gewone leden.

HET BESTUUR.

VIS MET DE VISSEN

Golven als stadsmuren

door

PAUL VAN VENLO

We hadden weer eens een afspraak voor een windstille dag. Nu niet meer naar de cuchibanu's, die er niet zijn, maar aan de Oostkust. Bij normale wind ga je daar niet in zee. Heel de kust bestaat uit rotspieken met vlijmscherpe randen, alleen bij Plaja Grandi in het Noorden is een effen stukje; dat staat voor nog een andere keer op het program.

De eerste komende dag echter zonder wind, zouden we naar Washikemba gaan, een heel kleine en smalle inham aan de Oostkust. We zouden door de baai heen zwemmen en dan een kijkje gaan nemen op de open zee. Het moet toch wel een verrassend gezicht zijn een kapotgebeukte kustrand op je gemak te bekijken al zwemmend in een mak zee-tje.

De dag kwam. Geen wind. Zo nu en dan een zuchtje, en dat kwam nog van de verkeerde kant. Nog even naar een paar vissers, en die zeiden het ook al, dat het nu aan de Oostkust spiegelglad was: als een binnenwatertje. Vlug onze bagage in de auto, en wij naar Washikemba. André, nog twee andere liefhebbers en ik. Ver is het niet. Op een afstand zien we al de zee, een effen grauw tapijt. We komen naderbij, en merken dat er wel deining staat. Er is geen golfje, geen schuimkopje te zien, maar heel die oppervlakte is in een langzame beweging. Daar is de baai. Hola! Wat is dat? In de baai staan golven, zoals ik ze in de Caraïbische zee nog niet heb gezien. We staan paf. Die grote deiningen gaan in golven over, zodra ze de baai binnengaan. 't Is een lawaai! Betoeterd stappen we uit, en wandelen naar de rand van de inham. Neenmaar, wie had dat kunnen denken! Zonder een woord te zeggen staan we dit schouwspel te bewonderen. Reuzenmassa's water komen aangerold en slaan met een oorverdovend lawaai tegen de rotswanden en op het plateau aan het einde der baai te pletter. Sommige van die golven worden topzwaar, krullen om, en vormen sissende en bruisende schuimkoppen.

Daar komt er een aan, die boven de rand uitsteekt; die is dus een meter of vier hoog! Prachtig, mooi, imponerend... maar daarvoor zijn we niet gekomen. André en ik zijn de auto uitgestapt met harpoen en karbiesje in de hand. De andere twee hadden bij de eerste aanblik van deze zee hun besluit reeds genomen, en hun zwemgoed laten liggen.

Laten we er maar eens langs lopen. Water is een bruut geweld. Tegen hoge golven is niet te vechten, maar daarmee is nog niet gezegd, dat er niet mee om te gaan is. Er moet enige regelmaat in zitten. Het is geen wilde titanische massa, die daar tegen de kust beukt. Men moet zich door het geraas en gedonder niet van de wijs laten brengen.

Iedere paar stappen staan we stil, en zien aandachtig toe. Ik vind een cocosnoot. Die is notabene over de rand heengeslingerd. Ik smijt hem ver in het water, en wacht. Hij gaat naar links en naar rechts, en duikt de nodige malen onder, maar alles bij elkaar drijft hij langzaam landwaarts. Dus is de bovenstroom landwaarts. Maar dan moet de onderstroom zeewaarts zijn, anders blijft het waterniveau in de baai niet constant. Wij zijn geen cocosnoten; ons lichaam ligt dieper in en we zullen verschillende keren nog dieper moeten gaan dan bij gewoon zwemmen, omdat we voor die schuimende koppen moeten onderduiken. We hebben voor op de cocosnoot, dat we voortdurend kunnen zwemmen, en daardoor een niet al te sterke stroom het hoofd kunnen bieden.

Dat er om de zeven golven een grote zou komen, gaat ook hier niet op. Ik zie er geen regelmaat in en André evenmin. Ook is er geen staat op te maken wanneer er golven met koppen komen.

Hoe is de bodem? Ook dat is van belang. Want als we erin gaan, en we worden door een golf hoog opgenomen en daarna met een smak op een rotsblok neergepoot, zijn we nog niet happy. Aan de kanten liggen hier en daar reuzenblokken. In het midden schijnt de baan vrij te zijn. We lopen heel de baai af, en letten nauwkeurig op de aard van de bodem tussen de golven in. Alleen op het eind, dat is te zeggen aan de landkant is er een breed plateau, zo breed, dat het op slechts een paar meter na tot aan onze kant rijkt. Een boomstam proberen tevergeefs over die barrière heen te komen. Hij is aan alle kanten al rondgeschuurd.

Al bij al lijkt het ons te gaan, zeker als we er maar eenmaal in zijn. Dré, wat dunkt je? Ja het gaat, maar we moeten precies afspreken wat we doen. We spreken af; ziehier het program. Punt een: We gaan er aan het uiteinde in, naast het rotsplateau. Punt twee: We wachten op drie achtereenvolgende niet al te hoge golven, die ons niet te veel terugdrijven. Punt drie: We zwemmen bij de start naast elkander, totdat we het plateau gepasseerd zijn, gaan dan uit elkander, en blijven in het midden van de baai op gelijke hoogte; niet de een voor de ander.

Notabene bij punt drie: Houd alsjeblief die balk in de gaten, dat je die niet op je hoofd krijgt. Punt vier: Golven met koppen zullen we ontduiken, op gloven zonder koppen zullen we ons laten meenemen. Punt vijf: Als we boven komen, houden we onze harpoen verticaal, anders lopen we gevaar mekaar aan de speer te rijgen. Punt zes: We zullen elkaar voortdurend waarschuwen, ook al zijn we zeker, dat de ander het gevaar ziet. Punt acht: We gaan tot aan de ingang, of het moet zijn, dat de onderstroom te sterk is, dan keren we eerder om. Dit is onze afspraak, en nu niet meer prakkezeren of twijfelen; we doen.

André trekt zijn zwemvinnen aan, ik prefereer in een vreemd water badschoentjes. Ieder zijn meug. We lopen het water in, en vangen de golven op. Na iedere golf schuiven we een eindje verder de zee in. Met de ene hand aan de bril om afslaan te voorkomen, en met de speer in de andere, en het lichaam gebukt om niet achterover te worden gekiepered, winnen we veld. Zo nu en dan worden we opgenomen maar dat is niets, we komen weer op de voeten terecht. Nu wachten op het gunstige moment Klats! daar heb je weer een roller. We wankelen even en staan daarna weer vast. Waar onze gezellen zijn, weten we niet; geen tijd, we zijn een en al aandacht. Ja! drie golven zonder kop. Starten; We schieten de bruisende massa in, en zwemmen uit alle macht. Ik zie geen sikkepit. Ik wordt opgenomen, teruggeduwd en weer meegezogen. Doorzwemmen, doorzwemmen. Ademhalen kun je niet in zo'n heksenketel. Doorzwemmen. Het wordt iets kalmer. Ik kijk op, en zie André; en de balk zijn we juist gepasseerd. Onder! schreeuwt André. We verdwijnen. Gesis en geraas boven ons hoofd. We komen weer boven. Uit elkaar! Ja, het plan verloopt puik.. Nu zijn we midden in de baai, en genieten van het natuurgeweld. Daar komt er een zonder kop. Nemen! Als een veertje worden we opgelicht tot boven op de golf, en zinken onmiddellijk daarna in een diep dal. Oppassen! Daar komt een reus. Als een grote groene muur nadert hij ons. Hij heeft nog geen kop. Jawel, hij begint om te krullen. Duiken! Ik laat me een eindje optillen, en vlak voor de kop verdwijn ik. Een donderend en dof geraas boven mijn hoofd. Ik voel, dat ik teruggeslagen en opgenomen wordt, en weer vooruit geduwd. De dikke laag van luchtbelletjes maken het stikdonker onder water. Ik wacht even, waag het dan mijn hoofd naar „buiten" te steken, en zie voor mijn neus weer zo'n kolos. Ik kan niet eens voldoende adem halen, maar ben al weer onder. Klats! Boem! Daar gaat er weer eentje over mij heen. Gauw duik ik weer op, want ik snak naar adem. Ook André is boven. Prachtig, hè? Jofel. Nemen! We worden weer opgenomen. Een heerlijk spel. Ik kan met geen mogelijkheid beschrijven hoe prachtig het is. Het liefst zou ik mijn pen wegsmijten en samen met ieder, die meedurft nog eens die golven in gaan. Dan krijgt u een heel andere en tienkeer betere indruk van het geweldenaarsspel, dat de zee in Washikemba met ons speelde.

Het uitzicht is bar slecht, ik kan nauwelijks twee meter zien, en vissen zie ik in het geheel niet. De bodem is begroeid met planten waarvan er velen losgerukt zijn. Slierten groen strengelen zich om onze voeten, en vaak komen we boven met levende guirlandes aan de harpoen als trofee uit deze onderwereld.

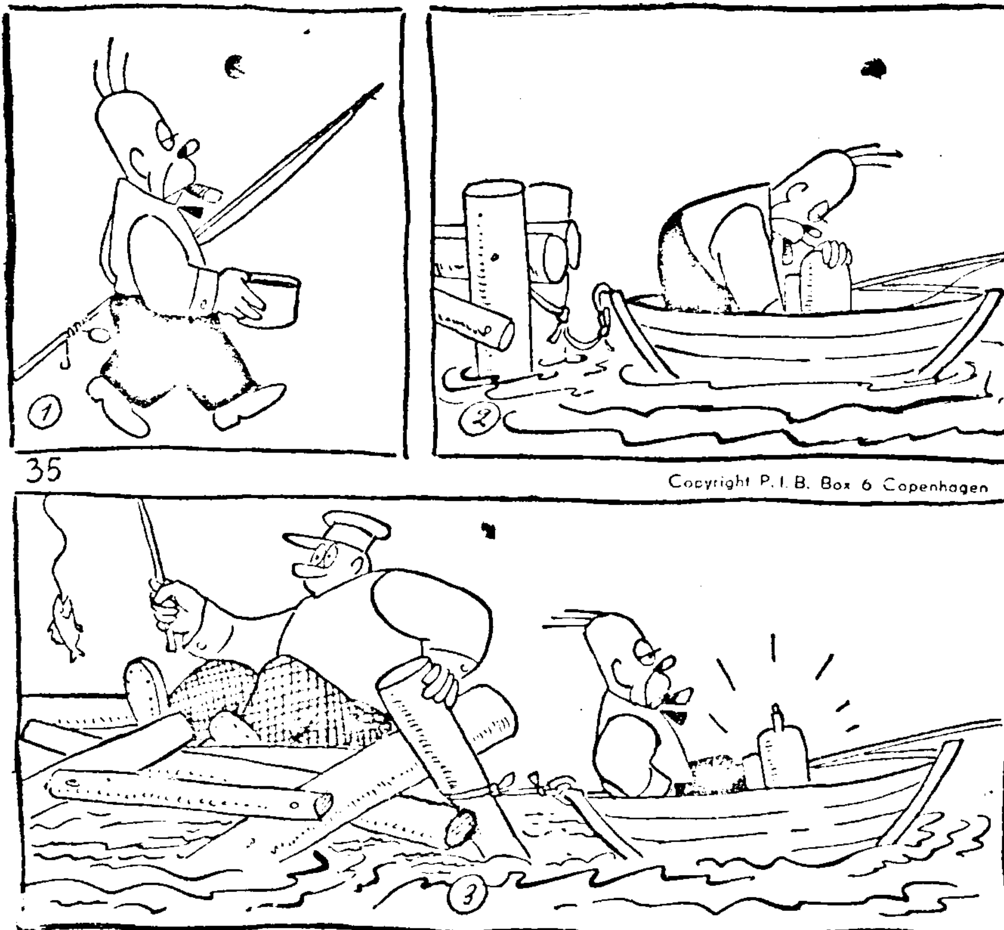
Ik neem een proef hoe lang het duurt, eer al de belletjes van een schuimkop zijn opgetrokken. Het duurt heel wat langer dan ik gedacht had. Achteraf hoor ik, dat deze proef aan onze toeschouwers, die we helemaal vergeten zijn, enkele benauwde ogenblikken heeft bezorgd. Ze hadden onze capriolen aandachtig gevolgd, en zagen op een gegeven moment na een geweldige golf alleen maar André weer verrijzen; Paul liet op zich wachten. Ze dachten beslist, dat die niet meer te voorschijn zou komen. De onrust verdween met het langzaam verschijnen van een harpoenpunt en toen het hoofd van ondergetekende.

Daar komt een golf aan zo hoog als we er nog geen hebben meegemaakt. Met een zoevend geluid valt die groene watermassa ons aan. Geen kop, dus: nemen! We worden omhoog gegooid en kijken even over het land heen. Plof! daar zitten we weer in het waterdal en dit dal is zo diep, dat ik een ogenblikje op de bodem sta. Het spel is vermoeiend maar facinerend. We genieten volop. Behalve dat ons lichaam voortdurend in actie is, is ook onze geest voortdurend aan banden gelegd, want je moet op honderd dingen tegelijk denken. Onze afspraken komen we stipt na.

Tussen twee golven in schreeuwt André: We worden naar buiten gedreven! We moeten terug! Ik voor mij heb het nog niet geconstateerd, maar heb er eerlijk gezegd, te weinig opgelet. Nietemin we blijven solidair. Ik schreeuw terug (zonder te schreeuwen ben je in dit gedruis en gebons onverstaanbaar): O.K. terug!

Die terugtocht is al even fantastisch als de heenweg. We laten ons zo veel mogelijk door de golven meenemen. We spreiden handen en voeten uit en worden landwaarts gedragen, meters ver. Grote koppen ontwijken we nog, maar golven met heel kleine kopjes mogen ons meenemen. In de dalen zwemmen we zoveel mogelijk. Het gaat nog vlug ook. We zijn gauw bij het plateau. Dat is nog een moeilijk stukje. Het venijn zit in de staart! Het water kolkt er, en er staat een dwarsstroom, die ik zonder vinnen maar heel langzaam kan overwinnen. Maar we komen er. Nu breekt voor André het zwaarste karweitje aan. Met vinnen kun je niet lopen, met schoentjes wel. We passeren de boomstam met succes. Ik voel grond. Nu zwem ik niet meer, maar laat me in gehurkte houding telkens een stukje verder neerzetten. Komen mijn voeten op de grond, dan loop ik, geholpen door zetjes in de rug, ben ik gauw bij de startplaats. Na de laatste golf neem ik een sprong, en ren over de stenen heen voordat de volgende me in kan halen. Ik ben er!

André struikelt met zijn vinnen over een paar losse stenen. Hij krabbelt weer overeind, maar komt er toch ook uit. Het avontuur is afgelopen. We zijn bekaf, maar hoogst tevreden. Even uitrusten. We komen er niet over uitgepraat. Tjonge! jonge! Wat was dát fijn. Onze vreugde wordt nog vergroot doordat we vernemen, dat een van onze gezellen ons in het heetst van de strijd gefotografeerd heeft. Dat zal een mooie herinnering worden. Deze laatste vreugde echter is ons ontnomen, een paar dagen later, toen we hoorden, dat er op de film niets maar dan ook niets te zien was. En dat van iemand, die heel behoorlijke foto's maakt. Neen, dat fotograferen lukt maar niet goed. Als ik heiden was, zou ik zeggen, dat de zeegoden ons gunstiger gezind zijn dan de fotogoden.

ADAMSON VOLGT PAUL VAN VENLO'S RAAD OP EN GING UIT VISSEN.

Ant killer — Meyboom

Cockroach dust — Meyboom

Van her en der

ONTGINNING VAN DE STEPPEN IN OEZBEKISTAN.

Onder het nieuwe vijfjarenplan van de Sovjet Unie zullen van de Sjaarichan- en Golodnaja-steppen in Oezbekistan op een gebied van meer dan 100.000 ha. boomgaarden, wijngaarden en katoenplantages worden aangelegd. Verleden jaar zijn 50 nieuwe kolchozen opgericht op de geïrrigeerde velden van deze steppen. Dit jaar is voor irrigatiewerken en landverbetering in deze gebieden een bedrag van ruim 100 millioen roebel uitgetrokken. Er zijn enige nieuwe machine-tractorenstations opgericht.

LUCHTDIENST OP K.L.M. OPENT EEN GOTHENBURG.

Met ingang van 1 September heeft de K.L.M., in samenwerking met de Zweedse luchtvaartmaatschappij A.B. Aerotransport, een dagelijkse rechtstreekse luchtdienst tussen Gothenburg en Amsterdam. Deze nieuwe lijn geeft Gothenburg directe aansluiting met New York en Curaçao (via Glasgow), Brussel, Parijs en Londen, Manchester, Dublin, Zürich, Genève, Rome, Bazel en iedere Zaterdag met Johannesburg. Op werkdagen bestaat tevens een goede aansluiting met de binnenlandse lijnen der K.L.M.

Het belang van deze nieuwe luchtlijn komt wel duidelijk naar voren als men bedenkt dat Gothenburg een der belangrijkste industriesteden van Zweden is, zomede een der eerste in- en uitvoerhavens.

Gothenburg is gesticht onder de regering van Koning Charles IX, die een aanvang maakte met de ontginning van de enorme bodemrijkdommen. Een der rijkste gebieden was dat langs de Göta-rivier en besloten werd aan de mond van deze rivier een stad te stichten. Hollandse bouwmeesters, die in die jaren de grootste vermaardheid genoten, werden uitgenodigd hieraan mede te werken en dit is de oorzaak van het typisch Hollands karakter van het oudste van Gothenburg, waar men onmiskenbaar Hollandse architectuur kan bewonderen. Hollandse en Belgische kapitalisten en arbeiders mochten vervolgens de industrialisatie ter hand nemen en de naam van de Nederlander Louis de Geer wordt nog genoemd als de grondlegger van de Zweedse industrie. Vooral de ijzerindustrie kwam spoedig tot grote ontwikkeling.

Gothenburg heeft vele grote scheepswerven. Andere belangrijke industrieën zijn die voor vis-bereiding en conserven, de textiel- en kledingindustrie, suikerraffinaderijen en papierfabrieken. Ook het achterland, genoemd naar de rivier van die naam: Götaland, heeft zeer belangrijke industrieën, voornamelijk houtverwerkende-, chemische-, papier- en textielfabrieken, zomede metaalindustrie. De hier heersende welvaart en zeer zeker de volksontwikkeling staat zeer hoog, een gevolg van het hoge peil, dat het onderwijs in Zweden heeft bereikt.

Het vliegveld van Gothenburg, „Torslanda", is niet ver van de stad gelegen, waarmede het goede autobusverbindingen heeft.

Oil lamps — Meyboom

MODERNISERING FRANSE PETROLEUMINDUSTRIE.

De door de Franse regering ingestelde commissie, die tot taak heeft de heruitrusting en de modernisering van de Franse petroleum-industrie, heeft een plan ontworpen, volgens hetwelk de olie-productie, die in 1937 circa 6.5 millioen ton bedroeg, zal worden opgevoerd tot 11 millioen ton in 1950 en tot 15 millioen ton in 1955. Om dit te bereiken zullen de onderzoekingen naar olie in Frankrijk zelf en elders met kracht worden voortgezet en uitgebreid. Voorts dient de productie van olie in Irak en in het Midden-Oosten te worden ontwikkeld. Het aantal schepen voor het vervoer van olie zal, evenals het aantal raffinaderijen, worden uitgebreid. Ook zal er meer geschoold personeel nodig zijn.

Driving visors — Meyboom

DE GAULLE HEEFT ONDERDAK.

Voor 300.000 francs sleutelgeld en een huur van 275.000 fr. per jaar schijnt generaal de Gaulle eindelijk een Parijse residentie gevonden te hebben. Hij kan binnenkort het dorpje Colombey waar hij tot nog toe teruggetrokken leefde, vaarwel zeggen, zijn politieke activiteit in het hart van de hoofdstad — tussen Palais Bourbon en het ministerie van Oorlog met kracht te ontplooien. Er kan alleen nog een klink in de kabel komen wanneer de eigenaren van de woning normaal van zinnen worden.

Normaal van zinnen? Ja want de Gaulle gaat de woning betrekken van een dame, die mentaal in een gesticht voor geesteszieken verpleegd wordt. Geneest ze, dan moet de generaal volgens het contract de woning weer ruimen. Voorlopig is hij echter onder dak, al heeft de woning wat griezelig, wijl de eigenares er het lijk van haar moeder wekenlang verborgen hield, om het niet aan den doodgraver af te hoeven staan...

K.L.M. VLIEGT VOORTAAN OP „LONDON AIRPORT"

Croydon, het oude bekende vliegveld bij Londen, dat sinds de oprichting van de K.L.M. door deze maatschappij gedurende meer dan 27 jaar trouwe diensten heeft bewezen, heeft de ontwikkeling van de moderne luchtvaart niet kunnen bijhouden. Daarom zullen de K.L.M.-vliegtuigen met ingang van 1 September naar het nieuwe luchthaven „London Airport" vliegen.

Dit vliegveld, dat 25 km. ten Westen van Londen ligt bij de voorstad Heathrow, werd tijdens de oorlog gebruikt door het R.A.F. Transport Command. In September 1945 besloot het Britse Ministerie van Burgerluchtvaart dit militair vliegveld geheel te maken tot een der grootste en meest modern uitgeruste vliegvelden ter wereld. Hoewel London Airport reeds op 1 Januari 1946 officieel geopend werd, kwam dit vliegveld eerst op 31 Mei 1946 in gebruik voor het internationale burgerluchtverkeer.

De nieuwe luchthaven, die uitgerust is met de modernste vindingen, beschikt over vier startbanen, terwijl er in het geheel zes zullen komen.